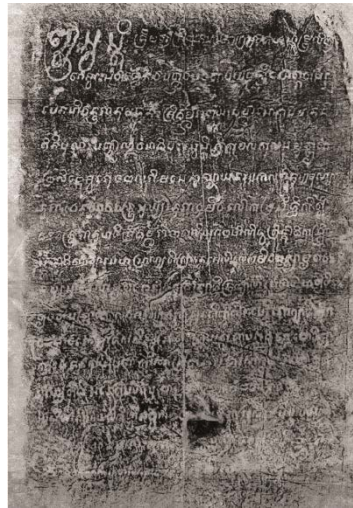

๖. ศิลาจารึกหลักที่ ๒๔

ชื่ออื่น จารึก สฎ.๔, ศิลาจารึก วัดหัวเวียงเมืองไชยา ๑

อักษร ขอม

ภาษา สันสกฤต

อายุ พุทธศักราช ๑๗๗๓

วัตถุ ศิลา(หินชนวน)

ลักษณะ เป็นรูปใบเสมาทรงสี่เหลี่ยม ผืนผ้า มีตัวอักษรเพียงด้านเดียว จำนวน ๑๖

บรรทัด

ขนาด กว้าง ๔๗ เซนติเมตร สูง ๑๘๑ เซนติเมตร หนา ๑๔ เซนติเมตร

สถานที่พบ วัดเวียง อำเภอไชยา จังหวัด สุราษฎร์ธานี

ปัจจุบันอยู่ที่ ห้องอุตราภิมุข พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร กรุงเทพมหานคร

ประวัติ

ศิลาจารึกหลักนี้ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงได้มาจาก วัดเวียง อำเภอไชยา พร้อมกับจารึก สฎ.๓ เมื่อครั้งเสด็จตรวจราชการหัวเมืองชายทะเล ภาคใต้ เมื่อ ร.ศ.๑๒๓(พ.ศ.๒๔๔๗) โดยพบจารึก หลักนี้พร้อมด้วยจารึก สฎ.๓ และเทวรูปศิลา ในพื้นที่ห่างจากวัดเวียงไปทางทิศตะวันตก ประมาณ ๑ เส้น ซึ่งจะพบจารึก สฎ.๓ ปัก อยู่ใกล้ ผนังกำแพง ซึ่งยาวไปตามทิศเหนือและทิศใต้ บริเวณใกล้กับที่จารึก สฎ.๓ ปักอยู่พบเทวรูป ๑องค์อยู่ทางเหนือหันพระพักตร์ไปทางทิศ ตะวันออกและพบอีกว่ามีศิลาจารึกอีกหลักหนึ่ง คือ จารึก สฎ.๔ อยู่ไปทางทิศเหนือของเทวรูป ห่างประมาณ ๓ ศอกวางนอนอยู่

ในครั้งนั้นทรงโปรดฯ ให้พระยาวรสิทธิ์ เสวีวัตร (ไต้ฮัก) ข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลชุมพร จัดส่งขึ้นมายังกรุงเทพ พระยาวรสิทธิ์เสวีวัตรจึง มีบัญชาให้หลวงเสวีวรราช (แดง) ซึ่งเป็นนายอำเภอพุมเรียงในขณะนั้นดำเนินการจัดส่งจารึก สฎ.๔ มายังกรุงเทพพร้อมกับจารึก สฎ.๓ และจารึกฐานพระพุทธรูปนาคปรก (สฎ.๙) เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๔๔๗

ศิลาจารึกหลักนี้ได้เก็บรักษาไว้ที่หอสมุด แห่งชาติ ซึ่งในสมัยนั้นสถานที่ซึ่งใช้เก็บรักษา ศิลาจารึกอยู่ในพระที่นั่งศิวิไลย์พิมาณ จนกระทั่ง พ.ศ.๒๕๐๙ หอสมุดแห่งชาติย้ายไปอยู่อาคาร ใหม่ที่ท่าवासกรี อาคารเก่าที่หอพระสมุทวชิราวุธ จึงว่างลง ประกอบกับ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ต้องการให้พระที่นั่งศิวิไลย์พิมาณจัดแสดง พิพิธภัณฑ์ก่อนประวัติศาสตร์ ในพ.ศ.๒๕๑๐ จึงได้ย้ายจารึกที่จัดแสดงอยู่ ณ พระที่นั่งดังกล่าว มาเก็บรักษาไว้ที่อาคารหอพระสมุทวชิราวุธ (คือ ตึกถาวรวัตถุข้างวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์)

พ.ศ.๒๕๒๑ กรมศิลปากร มีความประสงค์ จะให้ศิลาจารึกซึ่งเป็นโบราณวัตถุได้อยู่ในความรับผิดชอบของกองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติตาม กฎหมาย จึงได้ย้ายศิลาจารึกส่วนใหญ่ไปจัดแสดงในห้องอุตราภิมุข ภายในหมู่พระวิมานใน พระราชวังบวรสถานมงคล (คือพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร) แต่จารึกบางหลักที่ยังมิได้อ่าน แผลหรืออยู่ในระหว่างการศึกษาวิเคราะห์ทางหอสมุดแห่งชาติได้ขอยืมไว้ก่อน จารึกในกลุ่มนี้ จึงย้ายไปเก็บรักษาไว้ที่อาคารวชิรญาณภายในบริเวณหอสมุดแห่งชาติท่าवासกรี แต่จารึก สฎ.๔ ซึ่งอ่านแปลแล้วจึงถูกนำไปจัดแสดง ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร ส่วนจารึก สฎ.๓ ซึ่งถูก ส่งขึ้นมาพร้อมกันนั้น ในขณะนั้นยังมิได้อ่านแปลจึงถูกนำมาเก็บไว้ที่อาคารวชิรญาณ

คำอ่าน

คำแปล ๑.ศาสตราจารย์ยอร์ช เซเดส์ ความว่า

สวสตี

พระเจ้าผู้ครองเมืองตามพราลึงค์ ทรง ประพฤติประโยชน์เกื้อกูลแก่พระพุทธศาสนา พระองค์สืบตระกูลจากตระกูลอันรุ่งเรือง คือ ปทุมวงศ์ มีรูปร่างงามเหมือนพระกามะ อันมีรูปร่างมารวกับพระจันทร์ ทรงฉลาดในนิติศาสตร์ คล้ายกับพระธรรมโศกราช เป็นหัวหน้าของตระกูล.....ทรงพระนามศรีธรรมราช

ศรีสวสตี

พระเจ้าผู้ปกครองเมืองตามพราลึงค์เป็นผู้ อุปลัมภ์ตระกูลปทุมวงศ์ พระหัตถ์ของพระองค์ มีฤทธิมีอำนาจ..... ด้วยอานุภาพ แห่งบุญกุศลซึ่งพระองค์ได้ทำต่อมนุษย์ทั้งปวง ทรงเดชานุภาพเท่าพระอาทิตย์ พระจันทร์ และมี พระเกียรติอันเลื่องลือในโลกทั้งปวง ทรงพระนาม จันทรภาณศรีธรรมราช เมื่อกลียุค ๔๓๓๒.... (พุทธศักราช ๑๗๗๓ - ผู้เขียน)

๒.ศาสตราจารย์แสง มนวิฑูร ความว่า

สวสตี พระผู้เป็นใหญ่ในตามพราลึงค์ทรง ประทานความดีงามอันเลิศเสมือนพระอินทร์ ทรงพระราชสมภพเพื่อยังประชาชนที่ถูกชนชาติต่ำ ปกครองมาแล้ว ให้สว่างรุ่งเรืองจริงอยู่ พระองค์เป็นธรรมราชาเสมือนพระจันทร์ พระอาทิตย์ และ กามเทพอย่างพร้อมบูรณ์ ทรงพระปรีชาฉลาดในราชนิติเทียบเท่าพระเจ้าศรีธรรมโศก ทรงเป็นผู้ ใหญ่ยิ่งเหนือราชวงศ์ทั้งหมด

สวัสดี พระองค์เข้มแข็ง เป็นใหญ่ในตาม พรลิ่งค์ ทรงปกครองปัทมวงศ์จนถึงกับถูกขนาน
พระนามว่า ภิรมเสน ได้ทรงเสด็จอุบัติมาเพราะ อานุภาพแห่งบุญกุศลของมนุษย์
ทั้งหลาย (เป็น บุญของมนุษย์ที่ได้มีพระราชานี้)

พระองค์ทรงไว้ซึ่งพระเกียรติยศแผ่ไปทั่วโลก เพียงตั้งอานุภาพของพระจันทร์ และพระ
อาทิตย์ จึงทรง พระนามาภิไธยราชฐานันดรว่า จันทรภาณุ เป็นพระธรรมราชาผู้ทรงศิริ
ขออำนาจพร อันเป็นอมตะด้วยความภักดี ซึ่งเสมือนดังสลักไว้ในแผ่นหิน
เมื่อปีกลียุคล่วงแล้วได้ ๔๓๓๒